

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ἐνταῦθα εὐρέθην εἰς ἀμηχανίαν. Εἰς τὸ βάθος τῆς πλατείας ἔβλεπον τὸν ὄγκον τῆς Μητροπόλεως καὶ ἡ περιέργεια μὲ παρώτρυνε νὰ βλέπω τὸν ὄγκον. Εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων ἀπ' ἐμοῦ βηματίων ἔβλεπον τὸ προσωπάκι ἐκεῖνο. καὶ περιέργεια ἐξίσου ζωηρὰ μὲ ἡνάγκαζε νὰ βλέπω τὸ προσωπάκι, μὴ θέλων δὲ νὰ χάσω τὴν ἐκ τῆς πρώτης ὀψews τοῦ ναοῦ ἐντύπωσιν, οὔτε τὴν φεύγουσαν θέαν τῆς γυναικός, ἔτρεχον μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τὸ προσωπάκι εἰς τὸν θόλον καὶ ἀπὸ τὸν θόλον εἰς τὸ προσωπάκι μὲ τόσον ἀγωνιώδη ἀπληστίαν, ὥστε ἡ ὠραία ἀγνωστος θὰ ἐπίστευσε βεβαίως ὅτι εἶχον ἀνεύρει ἀναλογίαν τινὰ εἰς τὰς γραμμάς, ἡ μυστηριώδη τινὰ δεσμὸν συμπαθείας μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ κτιρίου, διότι καὶ αὕτη ἡ ἰδία ἐστράφη νὰ ἴδῃ τὸν ναόν, διελθοῦσα δὲ πλησίον μου ἐμειδιάσεν.

Ἡ Μητρόπολις τῆς Βαλλαδολίδου, καίπερ μὴ περατωθεῖσα εἰσέτι, εἶνε ἐκ τῶν μεγαλειτέρων μητροπολιτικῶν ναῶν τῆς Ἰσπανίας· εἶνε ἐπιβλητικὸς ὄγκος ἐκ γρανίτου, παράχων ἐν τῇ ψυχῇ τῶν δυσπίστων τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν καὶ ὁ ναὸς τοῦ Pilar τῆς Σαραγώσσης.

Μόλις εἰσέρχεται τις μεταφέρεται νοερῶς εἰς τὴν Βασιλικὴν τοῦ Ἀγίου Πέτρου. Εἶνε μεγαλοπρεπὴς καὶ ἀπείριστος ἀρχιτεκτονική, ἥτις ἐκ τοῦ βαθέος χρώματος τῶν λίθων προσλαμβάνει ὄψιν μελαγχολικὴν. Οἱ τοῖχοι εἶνε γυμνοί, οἱ σπηλοὶ σκοτεινοί, τὰ τόξα, οἱ κίονες, αἱ θύραι, τὰ πάντα γιγαντώδη καὶ σοβαρά. Εἶνε ἐκ τῶν μητροπόλεων ἐκείνων, αἵτινες σὲ ἀναγκάζουσι νὰ προσεύχῃσαι μετὰ τινος συναισθήματος κρυφίου τρόμου. Δὲν εἶχον ἰδῇ ἀκόμη τὸ Ἐσκουριάλιον ἀλλὰ τὸ ἐφαντάσθην. Εἶνε τφόντι ἔργον ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀρχιτέκτονος. Ὁ ναὸς ἐγκατελείφθη ἡμιτελὴς ὅπως οἰκοδομηθῇ ἡ μονή, ὁ ἐπισκεπτόμενος δὲ ταύτην ἀναμιμνήσκεται καὶ τοῦ ναοῦ.

Δεξιόθεν τοῦ Μειζονος Βωμοῦ, ἐν τινι μικρῷ σηκῷ, εὐρηται ὁ τάφος τοῦ Πέτρου Ἀνσουρεθ, ἀρχοντος καὶ εὐεργέτου τῆς Βαλλαδολίδου, ὑπεράνω δὲ τοῦ μνημείου κεῖται τὸ ξίφος αὐτοῦ. Ἡμὴν μόνος ἐντὸς τοῦ ναοῦ καὶ ἤκουον ἀντηχοῦντα τὰ βήματά μου· αἰφνης μὲ κατέλαβεν ἰσχυρὸν ρίγος καὶ δὲν εἰζεύρω ποῶς παιδικὸς φόβος. Ἐστρεψα τὰ νῶτα πρὸς τὸν τάφον καὶ ἐξήλθον.

Ἐξερχόμενος συνήντησα ἱερὰ τινὰ καὶ τὸν ἡρώτησα ποῦ ἔκειτο ἡ οἰκία, ἐν ᾗ κατώκησεν ὁ Κερβάντης. Μοὶ ἀπεκρίθη ὅτι ἔκειτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κερβάντου καὶ μοὶ ἔδειξεν ἀπὸ ποῦ ὅπου ἔπρεπε νὰ μεταβῶ. Τὸν νῦχαρίστησα, μὲ ἡρώτησεν ἐὰν ἤμην ξένος, τῷ ἀπεκρίθην καταφατικῶς, «de Italia?» — «de Italia»· («ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν;» — «ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν».) Μὲ παρετήρησεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ἀπεκαλύφθη καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἀπῆλθον καὶ ἐγὼ ἐξ ἀντιθέτου μέρους, ἀλλὰ μοὶ ἐπηλθεν ἡ ἐξῆς ἰδέα:

— «Στοιχηματίζω ὅτι ἐσταμάτησε νὰ ἴδῃ πῶς εἶνε καμωμένος ἓνας δεσμοφύλαξ τοῦ Πάπα».

Ἐστράφη καὶ ἦτο πραγματικῶς ἐκεῖ ἀκίνητος ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας, καὶ μὲ παρετῆρει μετὰ μεγάλης περιεργείας.

Δὲν κατῴρθωσα νὰ κρατήσω τὸν γέλωτα, καὶ ἐδικαιολόγησα αὐτὸν δι' ἐνὸς χαιρετισμοῦ: «Beso a usted la mano!» (Σὰς φιλῶ τὸ χεῖρ!) καὶ ἐκεῖνος πρὸς με: «Buenos dias!» (Καλημέρα σας!) καὶ ἔφυγεν ἀλλὰ βεβαίως

θὰ προσέθεσεν, οὐχὶ ἀνευ ἀπορίας, ὅτι, διὰ νὰ εἶμαι Ἰταλός, δὲν εἶχον καὶ τόσον ὄψιν ἀγύρτου.

Διέσχισα δύο ἢ τρεῖς στενὰς καὶ σιγηλὰς ὁδοὺς καὶ ἔφθασα εἰς τὴν ὁδὸν Κερβάντου, ὁδὸν μακράν, εὐθεῖαν, βορβορώδη καὶ ἔχουσαν ἐκατέρωθεν αὐτῆς πενιχρὰς οἰκίας. Ἐβάδισα ἐπ' ὀλίγον μὴ συναντῶν ἡ στρατιώτην τινὰ, ἡ καμμίαν criada (ὑπηρέτριαν) ἡ ἡμίονόν τινα καὶ παρατηρῶν ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀνὰ τοὺς τοίχους εἰς ἀναζήτησιν τῆς ἐπιγραφῆς: — «A qui vivió Cervantes ec.» — (ἐνταῦθα ἔζησεν ὁ Κερβάντης κτλ.) ἀλλ' οὐδὲν εὑρον.

Φθάσας εἰς τὸ τέλος τῆς ὁδοῦ εὐρέθην ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ. Δὲν ὑπῆρχε ψυχὴ ζωῶσα. Ἐστὴν ἐπ' ὀλίγον, παρετῆρησα περίξ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέστρεψα. Συνήντησα ἡμιονηγόν τινα καὶ τὸν ἡρώτησα:

— Donde está la casa que vivió Cervantes! (Ποῦ εἶνε τὸ σπίτι ὅπου ἔζησεν ὁ Κερβάντης;)

Ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως ἐμαστίγωσα τὸν ἡμίονον, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἡρώτησα στρατιώτην τινὰ, μὲ παρέμπεψεν εἰς τι ἐργαστήριον. Ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἡρώτησα γραῖάν τινα, δὲν μὲ ἐνόησε, ἐνόμισεν ὅτι ἐζήτουν νὰ ἀγοράσω τὸν Δὸν Κισώτου καὶ μὲ παρέμπεψεν εἰς τινα βιβλιοπώλην.

Ὁ βιβλιοπώλης, ὅστις ἤθελε νὰ περάσῃ διὰ σοφὸς καὶ ἐδίσταζε νὰ μοὶ εἴπῃ ὅτι δὲν ἤξευρε τίποτε περὶ τῆς οἰκίας τοῦ Κερβάντου ἤρχισε νὰ κοπανίξῃ ἄερα, ὁμιλῶν μοι περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ milagroso escritor (θαυμασίου συγγραφέως) καὶ οὕτω ἐδέησεν ἐπὶ τέλους νὰ ἀπέλθω, χωρὶς οὐδὲν νὰ ἴδω.

Καὶ ὅμως πρέπει νὰ σώζεται ὁ οἶκος ἐκεῖνος (καὶ βεβαίως θὰ τὸν ἀνεύρισκον, ἐὰν ἐζήτουν αὐτὸν καλλίτερον), ὅχι μόνον διότι κατώκησεν ἐν αὐτῷ ὁ Κερβάντης, ἀλλὰ διότι ἐν αὐτῷ συνέβη τι, οὐτινος ἀπαντῆς οἱ βιογράφοι αὐτοῦ ποιοῦσι μνεῖαν.

Ὀλίγον μετὰ τὴν γέννησιν Φιλίππου τοῦ Δ', συναντηθέντες νύκτα τινὰ αὐλικὸς τις ἱππότης καὶ τις ἀγνωστος ἡλθον, ἀδελφὸν διατί, εἰς λόγους· ἔσυραν ἀμφοτέροι τὰ ξίφη των, ἐκτυπήθησαν καὶ ὁ ἱππότης ἐπλήγη θανασίμως. Ὁ ἀγνωστος ἐγένετο ἀφαντος, ὁ δὲ τραυματίας αἰμόφυρτος, ἔτρεξε καλῶν εἰς βοήθειαν, εἰς παρακείμενον τινὰ οἶκον.

Ἐν τῷ οἴκῳ ἐκεῖνῳ κατῴκουν ὁ Κερβάντης μετὰ τῆς οἰκογενείας του καὶ ἡ χήρα περιωνύμου τινὸς χρονογράφου μετὰ τῶν δύο υἱῶν τῆς. Εἰς τούτων ἔτρεξεν, ἤγειρε τὸν πληγωμένον καὶ ἐκάλεσε τὸν Κερβάντην, ὅστις ἐκοιμάτο. Ὁ Κερβάντης κατήλθε καὶ ἐβοήθησε τὸν φίλον του ὅπως μεταφέρωσι τὸν ἱππότην εἰς τὸν οἶκον τῆς χήρας. Μετὰ δύο ἡμέρας ἀπέθανεν. Ἀνεμίχθη ἡ δικαιοσύνη, ἀνεζητήθη ἡ ἀφορμὴ τῆς μονομαχίας καὶ ἐπιστεύθη ὅτι ἀμφοτέροι οἱ μονομαχῆσαντες ἠρῶντο τῆς θυγατρὸς ἡ τῆς ἀνεψιάς τοῦ Κερβάντου. Ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἐτέθη ὑπὸ κράτησιν. Μετὰ τινα χρόνον ἀφέθησαν ἐλεύθεροι καὶ οὐδὲν πλέον ἐγνώσθη. Ἐπέπρωτο καὶ τοῦτο ἀκόμη νὰ συμβῇ εἰς τὸν δυστυχῆ συγγραφέα τοῦ Δὸν Κισώτου!

Ἐν τῇ ἰδίᾳ ὁδῷ Κερβάντου ἀπήλαυσα σκηνῆς τινος, ἥτις μὲ ἀντήμειψεν ἑκατονταπλασίως διὰ τὴν μὴ ἀνεύρεσιν τῆς οἰκίας.

Διερχόμενος πρὸ τινος θύρας, εἶδον εἰς τὸ τέλος τῆς κλίμακος μικράν τινα Καστιλιανὴν δώδεκα ἔως δεκατριῶν

ἐτῶν, ὥραϊαν ὡς ἀγγελουδάκι, ἡ ὁποία ἐκράτει εἰς τὰς ἀγγάλας τῆς ἑν βρέφος. Δὲν εὐρίσκω λέξεις ἀρκετὰ τρυφεράς καὶ εὐγενεῖς ἵνα περιγράψω τὴν πρᾶξιν αὐτῆς!

Παιδικὴ τις περιέργεια τῶν ἀπολαύσεων τῆς μητρικῆς στοργῆς εἶχεν ἡδέως κεντῆσει αὐτήν. Τὰ κομβία τοῦ ὑποκαμίσου αὐτῆς εἶχον ἐξέλθει ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκ τῶν ὀπῶν τὸ ἑν μετὰ τὸ ἄλλο ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν δειλῶν δακτύλων αὐτῆς.

Ἦτο μόνη, οὐδένα θόρυβον ἤκουεν εἰς τὴν ὁδόν, εἶχε βυθίσει τὴν χεῖρα αὐτῆς εἰς τὸ στήθος τῆς.

Τότε, ἴσως, ἔμεινεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀμφιβολος, ἀλλὰ ρίψασα βλέμμα ἐπὶ τοῦ βρέφους καὶ ἀναλαβούσα θάρρος, ἔκαμεν ἐλαφρὰν τινὰ κίνησιν μὲ τὴν χεῖρα, ἣν εἶχε κρύψει εἰς τὸ στήθος τῆς καὶ ἀπεκάλυψεν ὅ,τι ἠδυνήθη. Κρατοῦσα δὲ ἀνοιχτὰ τὰ χεῖλη τοῦ βρέφους διὰ τοῦ λιχανοῦ καὶ τοῦ μέσου δακτύλου ἔλεγε πρὸς αὐτὸ φιλοστόργως: «Héla aquí» (νά το), καὶ τὸ πρόσωπόν τῆς ἦτο πύρινον, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐμείδων γλυκύτατα. Ἀκούσασα τὰ βήματα μου ἔρρηξε κραυγὴν καὶ ἐξηφανίσθη.

Ἀντὶ τῆς οἰκίας τοῦ Κερβάντου, εὗρον εἰς μικρὸν ἐκεῖθεν ἀπόστασιν τὸν οἶκον ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγεννήθη ὁ δὸν Ἰωσήφ Ζορίλλα, ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων συγχρόνων Ἰσπανῶν ποιητῶν, ζῶν ἔτι τὴν σήμερον, ὅστις δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ τὸν Ζορίλλα, τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ριζοσπαστικοῦ κόμματος, μολονότι καὶ οὗτος ἀγαπᾷ τὴν ποίησιν καὶ τὴν διασκορπίζει ἀφειδῶς κατὰ τὰς πολιτικὰς ἀγορεύσεις του, ἐνισχύων αὐτὴν διὰ μεγάλων κραυγῶν καὶ μανιωδῶν χειρονομιῶν.

Ὁ δὸν Ἰωσήφ Ζορίλλα κατέχει, κατ' ἐμὴν γνώμην, ἐν τῇ Ἰσπανικῇ φιλολογίᾳ ἀνωτέραν κατὰ τι θέσιν ἐκεῖνης, ἣν ἐν τῇ ἰταλικῇ κατέχει ὁ Πράτης, πρὸς τὸν ὁποῖον πολὺ ὁμοιάζει κατὰ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα, τὸ πάθος, τὴν γονιμότητα, τὸ αὐτόματον. τὸ τερπνὸν καὶ τολμηρὸν ἐν ταυτῷ, ὅπερ ἐξάπτει τὰς νεανικὰς φαντασίας. Καὶ ἡ ἀπαγγελία δ' αὐτοῦ, ὡς λέγεται, ἤχηρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆς, καίτοι ὀλίγον μονότονος, ἐνθουσιᾷ τοὺς Ἰσπανούς.

[Ἐπεται συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ANGE BÉNIGNE

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Ἀ! ἀγαμος, ἀληθῶς! ὁμιλεῖτε μετὰ ὑφους μαρτυροῦντος τοσαύτην πείραν... (μειδιῶσα). Σὺς ἐνόμιζα τοῦλάχιστον δέκα ἔτη... εἰς τὰ δεσμά.

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Πῶς! κυρία, ὁμιλεῖτε οὕτω κατὰ τὴν σοβαρὰν στιγμὴν, εἰς ἣν εὐρίσκεσθε;... Δεικνύετε ἐλευθερίαν πνεύματος, ἥτις μὲ φέρει εἰς θαυμασμόν· τίς ἡξέυρει, ἴσως προγευθῶ μὲ κάλῃν ὁρεξίν. Ἴδου ὅτι πλησιάζομεν εἰς Villeneuve Saint Georges, θὰ φωνάξω τὸν ὑπηρέτην μου, ὅστις ὤφειλε νὰ εἶνε ἐφωδιασμένος μὲ τροφάς· ἀποστρέφομαι τὰ φαγητὰ τῶν σταθμῶν, θὰ λογισθῶ δὲ εὐτυχής, κυρία, ἂν μοιρασθῇτε μετ' ἐμοῦ τὸ πρόγευμά μου.

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Εὐχαρίστως, κύριε· ἀλλ' ἂς ἀναμείνωμεν πρῶτον νὰ ἐπιθεωρήσωμεν τὸν λοχαγὸν Prestige, θέλετε; Θὰ εἶνε ὑπόθεσις τελειωμένη· ὕστερον θὰ μείνωμεν ἡσυχὸι μέχρι Melun. Τι θελκτικὸν πρᾶγμα τὰ δάση ταῦτα! Ἀγαπάτε τὴν ἐξοχὴν;

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Ἀγαπῶ τὰ πάντα ὅταν ἀγαπῶ καὶ τὰ πάντα μοὶ εἶνε ἀδιάφορα ὅταν δὲν ἀγαπῶ...

Κυρία δὲ Μασσεπέν, (παρτηροῦσα εἰς τὴν θυρίδα). — Βλέπετε ἕναν ἵππον καλπάζοντα μεταξὺ τῶν δένδρων

μὲ ἐρυθρὰς περικνημίδας; Ἴδου τώρα ὅτε ἡ γραμμὴ βραδύνει τὴν πορείαν! Εἶνε ὁ λοχαγός! Ἦδη ἐξετέλεσε μικρὸν τι φαντασιολογία! Θὰ ἀφιππεύσῃ καὶ θὰ ἀποκαλυφθῇ.

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Τί μέλλω νὰ τῷ εἶπω;

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Ἀπολύτως οὐδέν, θὰ φαινῶμεθα ὅτι δὲν γινώριζομεν ἀλλήλους.

Φωνάζουν πέντε λεπτῶν σταθμὸν. Τινὲς κατέρχονται. Ὁ λοχαγός, ἐπιχαρίτως ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς λαβῆς τῆς θυρίδος, ἀνταλλάσσει λέξεις τινὰς μετὰ τῆς κυρίας δὲ Μασσεπέν· δίδουσι τὰς χεῖρας, μειδιῶσι καὶ ἡ ἀμαξοστοιχία ἀναχωρεῖ.

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Αἶ, λοιπὸν τί λέγετε;

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Δὲν εἶνε κακὸς ὁ λοχαγός, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ τῷ ἐδίδον τὴν ἀδελφὴν μου διὰ σύζυγον.

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Διατί τοῦτο;

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Πῶς δὲν τὸν παρετηρήσατε;

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Βεβαίως, ἐκατοντάκις.

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Διότι ἔχει τὰς ὀφρὺς ἡνωμένας, σημεῖον ἀγρίας ζηλοτυπίας.

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Ἀ! δα! (Σκεπτομένη). Αἶ, καλὰ! δὲν θὰ δόσω αὐτῷ ἀφορμὴν νὰ ἔχῃ τοιαύτην, ἰδοὺ τὸ πᾶν.

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Δὲν πρόκειται περὶ τούτου, κυρία, ὅταν τις εἶνε ζηλότυπος εἶνε καὶ ἀνευ λόγου.

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Ἀλλ' οὐχί· μοὶ ἀρέσκει τοῦναντίον νὰ ζῶ στηριζομένη ἐπὶ ξίφους, τοῦτο σημαίνει κάτι τι· ἔχει τις προστασίαν.

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Κυρία, προκειμένου περὶ ξίφους, τὸ κάλλιστον εἶνε τὸ ξίφος πατρός!

Κυρία δὲ Μασσεπέν, (ἀνυπόμονος). — Ἀ! εἰσθε βλέπω κατὰ τοῦ γάμου.

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Ἦκιστα. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι πρέπει τις νὰ ρίψῃ ὅλα κάτω εἰς τὸ παιγνιδιὸν του. Ἴδωμεν, ἂς ἐξετάσωμεν. Ἐχετε πολλὰ προσόντα· εἰσθε ὥραία... πλουσία, εὐφυής, παιδρά, ἀφελής...

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Ναί, ἀλλ' ἂς προγευθῶμεν, λέγετε πολλά...

Ὁ ὑπηρέτης φέρει τὸ καλάθιον τοῦ προγεύματος, καθ' ὃν χρόνον ἡ ἀμαξοστοιχία σταθεμεῖ εἰς Villeneuve-Saint-Georges. Ὁ κ. Τουπινύ παραθέτει τὰς παροψίδας καὶ ὑπηρετεῖ τὴν κυρίαν δὲ Μασσεπέν.

Κυρία δὲ Μασσεπέν, (τρώουσα). — Πρέπει πολὺ νὰ ἡσχολήθῃτε μὲ κυρίας, ἵνα ἔχετε σκευὴ τραπέζης τοσοῦτον κομψά· δὲν θὰ μὲ κάμετε νὰ πιστεύσω ὅτι μόνον δι' ὅμας πάντα ταῦτα εἶνε οὕτω γεγλυμμένα καὶ ἐπικεχρυσωμένα.

Κύριος δὲ Τουπινύ. — Κυρία, δὲν εἶμαι καλός, εἰμὴ διὰ τοῦτο καὶ μόνον.

Κυρία δὲ Μασσεπέν. — Αἶ! αἶ!... τοῦτο εἶνε ὅ,τι μάλλον δύναται τις νὰ ποθῇ. Ἀνὴρ ἀσχολούμενος πάντοτε περὶ σοῦ· τοῦτο εἶνε θαυμάσιον. Ἀλλ' ἐπίστευον ὅτι εὐκολώτερον ἡδύνατό τις νὰ εὕρῃ γυναῖκα ἀσχολουμένην νὰ ἀρέσῃ εἰς ἄνδρα, ἢ ἄνδρα...

Κύριος δὲ Τουπινύ, (διακόπων). — Τοῦτο εἶνε πλάγη. Ἡ φύσις τῶν γυναικῶν ὀλιγώτερον συνάδει πρὸς τὴν ἀποκλειστικότητα. Οἱ ἔρωτές των εἶνε ἀσθενεῖς καὶ εὐμετάβλητοι ὡς αὐταί... Οἱμοὶ!...

Ἡ κυρία δὲ Μασσεπέν, ἥτις εὐρίσκει ὅτι ὁ κύριος Τουπινύ δὲν ἔχει πολλὴν ὁρεξίν, ὁμιλεῖ περὶ τοπειῶν, ἵνα μὴ ὁμιλήσῃ περὶ ἔρωτος. Ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν ἐπαναγάγῃ εἰς τὸ προκείμενον.

— Μὲ κάμνετε πολὺ νὰ λυποῦμαι, κυρία, ὅτι ἔζησα κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ἐν τῇ μονῳσει, διότι θὰ εἶχον τὴν τιμὴν νὰ σὺς συναντήσω ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τίς εἰξέυρει! Θὰ μοὶ ἐκεντάτε ἴσως τὴν ἐπιθυμίαν νὰ εἰσέλθω ἐν αὐτῷ.